

Kémények:

Az épületek kéményei igényes kialakítására manapság már nem fordítunk olyan nagy jelentőséget, mint az ősünk, miközben a házunknak nagyon fontos eleme, az arculatot pozitív és negatív értelemben szabályozza. A környezetébe illesztett, ház fölött magasodó tekintélyes méretű fehér kémény-pillér megkoronázza az épületünket. Manapság az átalakítások miatt a régi kéményt lebontják és helyére a szokásos keskeny kis kéményt építik fel. Ez az aránytalanság képes az amúgy szépen helyreállított házakat is tönkretenni. Az új kémény építésekor mindig ügyeljünk arra, hogy a kémény keresztmetszete ne legyen kisebb 51-51 cm-nél, a fejezetüknél kerüljük az előre gyártott műkö elemeket.

A Hegyháti településeinknél jellegzetes, szebbnél szebb tekintélyes kémény fejeit mindig vakolták, fehérre meszelték és a téglák kiugratásával alakultak ki a különböző záródású kéményfejek.

Minták követendő és mellőzendő kéményekre

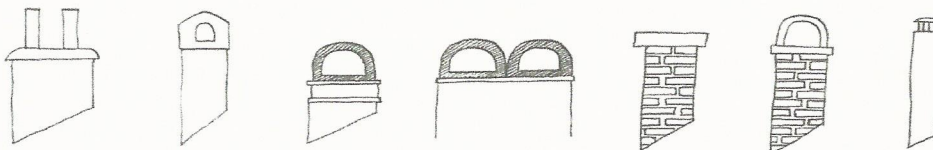
A kémények a ház közepén, a gerinc közelében helyezkednek el. Hangsúlyos méretük meghatározó eleme a háznak.

A legváltozatosabb formában tagolt és vakolt kémények, mindig fehérre meszelték őket.

A mai szabályozások miatt gyakori az aránytalanul keskeny kémény. Sokszor szerelt, fém kivitelben.

A korszerű tüzelési berendezések is megfelelő kéményt körül kell falazni. Így mérete megnövekszik, és megjelenésében is hasonló lehet a hagyományos Balaton-felvidéi kéményekhez.

Utcaképek, tájképek

A község településszerkezetének egyik érdekessége a hegyoldalba vezetett 3 szinten is járható, 3 nyomvonalú útszakasz. A lakó utak az alsó és felső házsor lakóházait kapcsolják be a 2518-as számú út átkelési szakaszába. A lakó utak koronaszintjei a rétegvonalakon vannak vezetve, melynek szintjei a 2-4 m közötti magasság különbséggel haladnak mindhárman egymás mellett.

A községbe Farkaslyuk és Lénárddaróc felől érkeve, a Táncsics Mihály úton a kastély biológiailag is értékes ősparkja fogadja a látogatókat. Az őspark faállománya erősen megritkult, de tájépítészeti szemmel végzett szelekcióval és ésszerű fapótlással biztosítható a park értékmegőrzése.

Helyi védettségre javasolt !

Látkép a temető felőli dombról, középen a kastély, a magtár, az istálló és az őspark látható. Balra hátul az impozáns régi gazdasági épület, a zsellérlakásokkal található.

Az épület együttesek műemléki környezetben helyezkednek el, amely a régi gazdálkodási központot és a jelenlegi településközpontot jelenti.

A község északi főutcáját (Nagysor út) a déli főúttal összekötő felsőpályás szerkezetű közúti híd 4 tekintélyes kerékvetővel és korláttal egyik ékessége a település központi arculatának.

Helyi védettségre javasolt.

A Sturmán kastély őspark felőli északi homlokzata látható.

A kastély építői kihasználva a terep adta domborzati viszonyokat, a hátsó traktust süllyesztve és alapincézéssel oldották meg.

A község nyugati felvégi településrésze látható a képen.

A dombok mögött erdészeti úton található a 1990-es években végzett faszénégető boksa telepek maradványai. Ezen az úton lehet eljutni Járdánházára is.

Követendő jó példák:

A község megújuló településrészén található ez az igényes és korszerű lakóépület.

Egyszerű, de ízléses utcai kerítés, az oldalkerti bejáró burkolata és növényzete szépen díszítik a lakás megjelenését. A homlokzati színezés karakteres és nem harsogó.

A Kissor úti domboldalon található a római katolikus plébánia, szépen gondozott lakóépülete és virágzó kertje jó példát mutat a hívek számára is.

Kissor úti szabadon álló beépítési móddal épített, patinás lakóépület.

3 tengelyes, nyolcszemű ablakokkal, kiugró közép-rizalittal, egyszerű és igényes kerítéssel épített módosabb gazdaház, szép és követhető példát mutat.

Egy hagyományőrző szemlélettel, alig észrevehetően jelenik meg az igényes növényzet mögül ez az egyszerű, de őszinte épület.

Zöld színű kerítés kis szelete jelzi, hogy itt a telekhatár.

Ezt a régi lakóépületet remélhetően egy hagyományőrző szemléletű gazda nem rombolja, hanem megvédi és továbbfejleszti.

A történelmi műemléki környezetben az elegáns őspark végében megtalálta helyét ez az új épület.

Archív fotók:

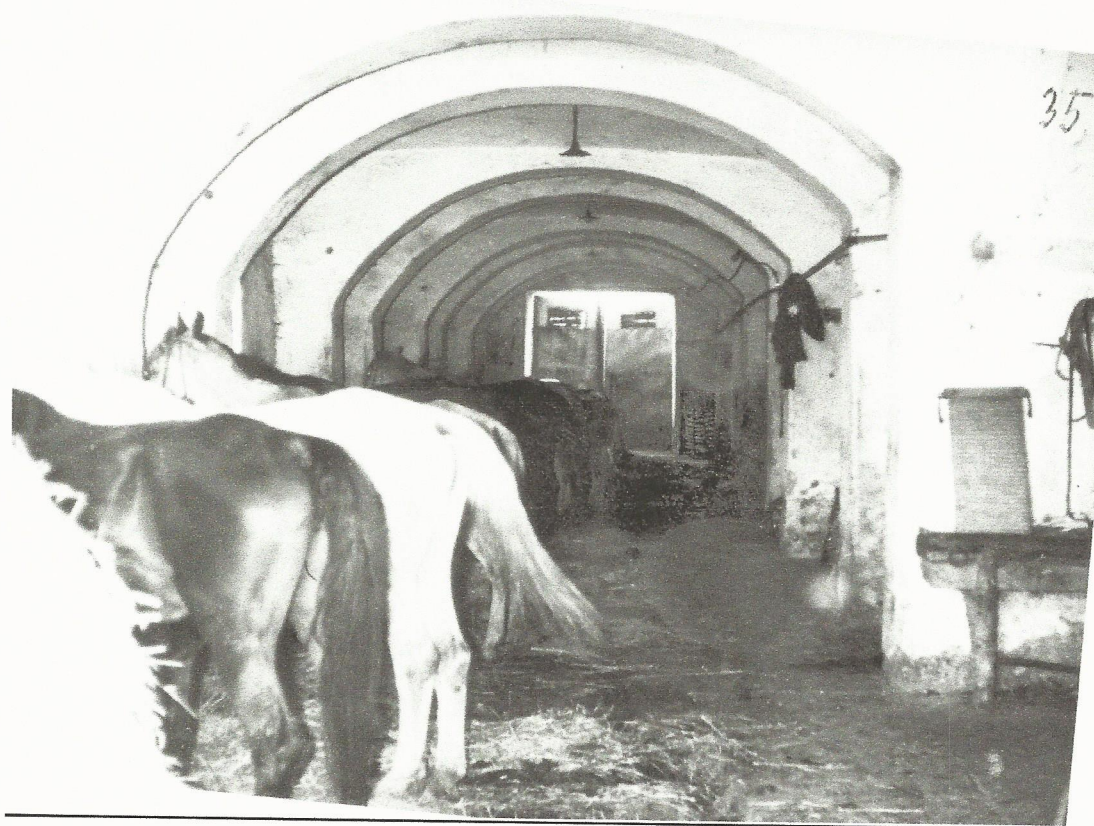

Üdvözlőláp Csernelyből a Sturmán család kastélya

Csernely kúria istálló, Mg. Tsz. 1960-as évek

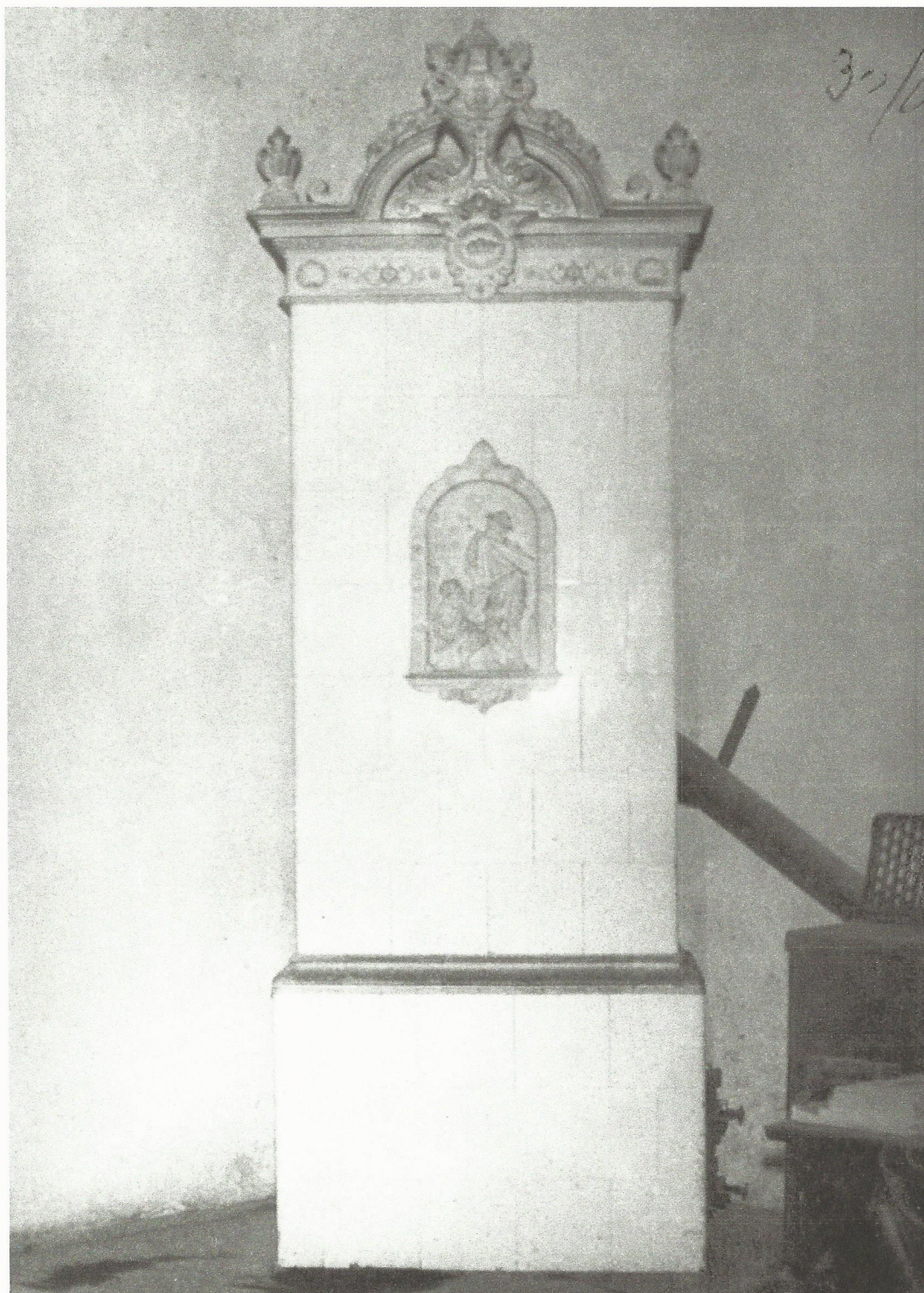

Sturmán kastély kerti pavilonja

Cserépkályha a Sturmán kastély jobb nagytermében.

Uszói Sztúpa és a Buddhista Főiskola épülete

Az **Uszói Sztúpa** Bükkmogyorósd és Csernely község külterületi határán, az Uszói patak forrásánál található. Bükkmogyorósdra közelebbi, Csernelyből a hosszabbik útról lehet megközelíteni.

A Buddhista Oktatási, Kulturális és Elvonulási Központ Csernely község közigazgatási területén helyezkedik el, de a vallási közösség hely meghatározása szerint Bükkmogyorósd színhelyével rendelkezik.

Az Oktatási Központ a hozzátartozó több hektár erdővel és mezővel egy csodálatos völgyben, egy természetes kis tóval és a közösségi épülettől északra a fehér Sztúpával alkotja környezetét. A közeli forrásból ered az Uszói patak, amely Lénárddarócnál torkollik a Csernely patakba. Az Uszói tanyánál az ivóvíz a forrásból, illetve ásott kútból nyerhető. A környékeliek régebben a tóhoz kijártak, bajaikra gyógyulást keresni. Az infrastrukturális vezetékek részleges hiánya (gáz, térerő, vezetékes víz, villany) miatt a hely visszarepíti az oda látogatókat a rég múlt időbe és tökéletes lehetőséget ad, a természet tisztaságának átélésére.

Az Sztúpa építése Dobosy Antal tervei alapján, Kőrösi Csoma Sándor emlékére 1986-ban kezdődött el. Az épülő Sztúpát az akkortájt Uszóra látogató láma Ngawang is megáldotta, majd 1987. augusztus 16-án Dharmakirti Padmavadszra szentelte fel. A vallási közösség a hagyományaikkal meghatározott és szervezett formájában jelenleg is rendszeres programokkal működik.

IMPRESSZIUM

Felhasznált irodalom:

- vitéz Borbély Maczky Emil Dr. – Borovszky Samu: BORSOD VÁRMEGYE 1939.
- Vámosy Ferenc : KORUNK ÉPÍTÉSZETE 1974.
- Callmeyer Ferenc – Rojkó Ervin : AZ ÉN HÁZAM 1974.
- Szász János – Szigetvári János : NÉPI ÉPÍTÉSZETÜNK NYOMÁBAN 1976.
- Nagy Károly: ÓZD VÁROS ÉS KÖRNYÉKE 1999.
- F. Dobosy László: ÓZDI KISTÉRSÉG 2003.
- Dobosy László: ÓZDI KISTÉRSÉG 2007.
- Bánfalvi László: ÉVSZÁZADOK A BÜKKI HEGYHÁTON 2015.
- Lechner Nonprofit Kft. Budapest TAK. ÁBRÁK, SABLONOK, RÉSZLETFOTÓK.
- Kaló Zoltán ex polgármester gyűjteményéből: Régi archív fotók és információk
- Saárossy Kinga (Strumán leszármazott) gyűjteményéből: Régi archív fotók

Szerzők: Tóth Tamás főépítész
Angyal István településmérnök

Fotó: Angyal Péter építőmérnök

Szerkesztette: Angyal Istvánné irodavezető

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV 2017.

ZÁRSZÓ

Korábbi időkben az urbanizációs (városiasodás) folyamatok a munkalehetőségek, a megélhetési feltételek, a vidéki embereket a városokba tömörítették. Az új évezred elején a városban élő emberek ezt a folyamatot megfordították. Megfigyelhető ez a tendencia a nagyvárosokból a természetes és teljesebb élet reményében a város környéki településekre költözési folyamatában (dezurbanizációs folyamat). Aki a Hegyháti régió városaiból Ózd, Eger, Kazincbarcika (a jelenlegi lakógépeikből) e vidéken szeretne vásárolni telket, vagy egy jó állagú parasztházat hétvégi pihenőnek és felújítaná, vagy netán új házat építené, akkor ez a Kézikönyv Önnek készült.

A Településképi Arculati Kézikönyvnek a célja:

- feltárni és bemutatni, megismertetni Önnel a több száz éven keresztül kifinomult építészeti értékeket és hagyományokat,
- a tájegységre jellemző építészeti hagyományt,
- tiszteletben tartani, erősíteni és javítani a település arculati megjelenését,
- inspirálni az építető családtagjait és a tervező kollégákat is,
- követhető és követendő példákat mutatni.

A Kézikönyv nem tartalmazza és nem helyettesíti az építési szabályokat. A tervezésre vonatkozó rendeleteket, településrendezési terveket, valamint a helyi építésügyi hatóság állásfoglalásait. A Kézikönyv előírásai nem jelentenek kötelező direktívákat, csak arra kívánja felhívni a figyelmet, hogy azt a sok népi építészeti értéket és hagyományt, amit ősainktól kölcsönbe kaptunk és nap, mint nap gyönyörködhetünk benne, leporolva, a korszerű igényekhez igazítva kívánjuk az unokáinknak tovább fejlesztve visszaadni. Az érték mérhető, a szépség látvány, a célszerűséget az élet fogja igazolni.

A XX. század végén a rohamos iparosodás, a városba tömörülés, a hagyományos falusi életforma változása, a maradék és az elmenők viszonya, emberöltők munkájának emlékművét halálra ítélte, sőt a bontás, átépítés vagy a kihalt települések helyzete ezt az ítéletet már végre is hajtotta! A lassú vagy gyors pusztulást megállítani lehetetlen, mert az öregségnek a halál a vége, de az emlékek és értékek megtartása, rögzítése, megőrzése, átörökítése kötelesség! Sokan mondják, hogy a népi építészet a jelenben, mint teremtő erő már nem létezik. Ami van az emlék, amit a múltat megőrizni nem kívánó igénytelenség elporlasztott. Jelen korunkban a falusi lakosság várost néző szemében a saját népművészettel teli háza, a szegénység szégyellni való, bontásra érett rosszá vált. Mindaz a józan építési logika és teremtő akarat formailag eltűnt, ami a községek építészetének új életetője lehetett volna.

Bízunk abban, hogy a letűnőben lévő **népi építészet teremtő ereje** - a népzene, néptánc hagyományörző újjászületéséhez hasonlóan – visszatér a kortárs szereplőinek gondolataiba és kívánságai közé. A születendő tervekben újra megjelennek azok a régi kifinomult formák, amelyek a községeink arculati megjelenését fogják eredményezni.

Ezúton szeretnénk megköszönni azon polgártársainknak, akik a Kézikönyv elkészítéséhez, az értékek feltárásához, településtörténeti leírásokkal, információkkal és javaslataikkal hathatós segítséget nyújtottak a jobb településképi arculat eléréséhez.

A szerzők

**Csernely Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2017. (.....) önkormányzati rendelettervezete
a településkép védelméről**

Csernely Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12.§ (2) bekezdés a)-h) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

**I. FEJEZET
Bevezető rendelkezések**

1. A rendelet célja, hatálya és értelmező rendelkezések

1.§

E törvény célja az építési beruházások támogatása, a községünk sajátos településképeinek védelme és alakítása, társadalmi bevonás és konszenzus által.

2.§

A község településképi védelme a település, vagy településrész jellegzetes, értékes, hagyományt őrző építészeti arculatának és szerkezetének - az építészeti, táji érték és az örökségvédelem figyelembevételével történő – megőrzését, vagy kialakítását jelenti.

3.§

A településképi követelmények az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvénynek (a továbbiakban: Étv.) a településrendezési feladatok megvalósítását biztosító egyik sajátos jogintézménye.

4.§

A rendelet területi hatálya a település teljes közigazgatási területére terjed ki, azaz a település egészére, ezen belül differenciáltan a településképi szempontból meghatározott területekre, a helyi védelemben részesülő örökségre és a fentiek alá nem tartozó egyéb területekre.

A helyi védelem célja

5.§

(1) A település településképe és történelme szempontjából meghatározó építészeti örökség kiemelkedő értékű elemeinek védelme, a jellegzetes karakterének a jövő nemzedékek számára történő megóvása.

(2) A helyi védelem alatt álló építészeti örökség a nemzeti közös kulturális kincs része, ezért fenntartása, védelmével összhangban lévő használata és bemutatása közérdek.

(3) Tilos a helyi védett építészeti örökség elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése.

A településképi szempontból meghatározó területek megállapításának célja

6.§

(1) A településképi rendelet

a.) az építési tevékenységgel érintett építmények – ide értve a sajátos építmény fajtákat is – a településképhez való illeszkedését biztosító anyaghasználatára, tömegformálására, homlokzati kialakítására és a zöld felületek kialakításának módjára,

b.) a – településképi szerkezet, táji környezet, településkarakter, vagy egyéb helyi adottság miatt – településképi szempontból meghatározó területekre,

c.) az Étv. szerinti helyi építészeti örökség egyedi, területi védelmére, védetté nyilvánítására és a védettség megszüntetésére,

d.) a reklámok, reklámhordozók, cégérek és egyéb műszaki berendezések elhelyezésére és alkalmazására, illetve tilalmára vonatkozó településképi követelményt tartalmazhat.

(2) A településképi rendelet (1) bekezdés szerinti településképi követelményeinek részletes tartalmi kereteit – ide értve a helyi építészeti örökség védelmének szakmai szabályait is – kormányrendelet határozza meg.

7.§

(1) A településképi rendelet szakmai megalapozása érdekében, településképi arculati kézikönyv (a továbbiakban: kézikönyv) készül.

(2) A kézikönyv a településünk természeti és épített környezete által meghatározott településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. A kézikönyv feltárja és ismerteti a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati jellemzőit és értékeit és ennek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.

(3) A kézikönyv tartalmi elemeit kormányrendelet határozza meg.

A rendelet területi hatálya

8.§

A rendelet területi hatálya Csernely község teljes közigazgatási területére terjed ki.

A rendelet alkalmazásában használt fogalmak jegyzéke és magyarázata

9.§

1. közterület: az Étv. 2.§ 13. pontja szerinti közterület, valamint a magyar állam, vagy a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánút,

2. plakát: a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény 3.§ d) pontja szerinti gazdasági reklámnak, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény szerinti kampányeszköznek nem minősülő falragasz, vagy felirat, mérettől és hordozó anyagtól függetlenül,

3. reklám: a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény 3.§ d) pontja szerinti gazdasági reklám, ide nem értve:

a.) a cégtáblát, üzletfeliratot, a vállalkozás használatában álló ingatlanon elhelyezett, a vállalkozást népszerűsítő egyéb feliratot és más grafikai megjelenítést,

b.) az üzlethelység portáljában (kirakatában) elhelyezett gazdasági reklámot,

c.) a járművön elhelyezett gazdasági reklámot, továbbá

d.) a tulajdonos által az ingatlanán elhelyezett, annak elidegenítésére vonatkozó ajánlati felhívást (hirdetést), valamint a helyi önkormányzat által lakossági apró hirdetések közzétételének megkönnyítése céljából biztosított táblán, vagy egyéb felületen elhelyezett, kisméretű hirdetéseket,

4. reklámhordozó: olyan eszköz, berendezés, létesítmény, amelynek rendeltetésszerű céljai közé tartozik az e törvény szerinti reklám közzététele.

II. FEJEZET

A helyi védelem

2. A helyi védelem feladata, általános szabályai, önkormányzati kötelezettségek

A helyi védelem feladata

10.§

(1) A helyi védelmet igénylő építészeti örökséget a kézikönyv 3. fejezete határozza meg, amely az 1. melléklet II. fejezetében szerepel (utca, házszám, helyrajzi szám feltüntetésével).

(2) A védetté nyilvánítás jelen önkormányzati rendelet hatályba lépésének napja. Nyilvántartását a jegyző által kijelölt személy végzi.

(3) Az építészeti örökség megőrzése az ingatlan tulajdonosának kötelezettsége.

A helyi védelem alá helyezés és a védelem megszűnésének szabályai

11.§

(1) A védelem alá helyezést a polgármester a főépítész évenkénti felülvizsgálati javaslata alapján, az önkormányzat képviselő-testülete határozza meg.

(2) A helyi védelem alá helyezésben, illetve a megszüntetésében, a partnerségi önkormányzati rendeletben meghatározott érdekeltek bevonásával az önkormányzat képviselő-testülete dönt.

(3) A döntéshez a nyilvánosságot a helyben szokásos tájékoztató felületeken szükséges biztosítani.

(4) A védelem megszűnik, ha

a.) az épületben, illetve építményben olyan természeti károsodás keletkezik, amellyel az épületet jellemző értékek helyreállítása nem lehetséges,

b.) a képviselő-testület által hozott határozattal és szakmai véleménnyel alátámasztva.

(5) Helyi védelem és országos védelem összefüggései: Amennyiben a helyi védettség alatt álló építmény országos műemléki védelem alá kerül, úgy a nyilvántartásban lévő értékelemzéseket, felülvizsgálati jegyzőkönyveket a testületi döntés alapján a műemléki hatóság részére az önkormányzat átadja, és a nyilvántartásából kivezeti.

Testületi döntéssel összefüggő feladatok

12.§

(1) A képviselő-testületi döntéshez a főépítész minimális szakmai tartalmat (értékvizsgálat, fotó, stb.) az előterjesztésben előkészíti és a polgármester ellenjegyzésével beterjeszti.

(2) Meg kell szerezni a partnerségi határozatban az egyeztetésben résztvevő szervektől a szükséges véleményeket.

(3) A képviselő-testület az elkészült előterjesztést a soron következő testületi ülésen köteles megtárgyalni és érdemi döntést hozni.

(4) A képviselő-testület által hozott döntésről az érdekeltek értesítése, tájékoztatás közzététele, a védelem jogi jellegként történő feljegyzése a jegyző feladata.

(5) A védettség alapját jelenti a főépítész által elkészített értékvizsgálat, amely tartalmazza a védendő építmény főbb jellegzetességeit, épület szerkezeteit, anyaghasználatát.

3. A területi védelem meghatározása

13.§

(1) A község történelmi településrészét alkotó utcák területvédelmét a Rendelet 1. mellékletének I./ fejezete tartalmazza.

4. Az egyedi védelem meghatározása

14.§

Az építészeti örökségnek azok az elemei, amelyek az értékük alapján nem részesülnek országos védelemben, de a sajátos megjelenésüknél, jellegzetességüknél, településképi, vagy településszerkezeti értéküknél fogva a térség, illetőleg a település szempontjából kiemelkedőek, hagyományt őriznek, az ott élt emberek és közösségek munkáját és kultúráját híven tükrözik, a helyi építészeti örökség részét képezik. Ezen építmények jegyzékét a Rendelet 1. mellékletének II./ fejezete tartalmazza.

5. Az egyedi védelemhez kapcsolódó tulajdonosi kötelezettségek

15.§

- (1) Az 1. melléklet II./fejezetében szereplő, helyi egyedi védelem alatt álló építészeti örökséget a tulajdonos köteles jókarban-tartani, állapotát megőrizni, a használat nem veszélyeztetheti az adott építészeti örökség megővését.
- (2) A helyi védelem alatt álló elemet nem veszélyeztetheti, településképi, vagy műszaki szempontból károsan nem befolyásolhatja az adott építészeti örökségen, vagy környezetében végzett építési tevékenység, területhasználat.
- (3) A helyi védetté nyilvánításról, vagy annak megszüntetéséről, továbbá a védettséggel összefüggő korlátozásokról és kötelezettségekről az önkormányzat dönt.
- (4) A védettség alatt álló épület, építmény csak végveszély esetén bontható el, amelyhez az önkormányzat hozzájárulása szükséges.
- (5) A műszaki okokból szükségessé váló bontás esetén az épületről felmérési dokumentációt és fotókat kell készíteni.
- (6) A védett építmények bármilyen külső változtatást érintő építési tevékenysége - bővítés, átépítés, homlokzatvakolás, színezés, nyílászáró csere, tetőfelújítás, tetőtér beépítés – csak részletes értékvizsgálaton alapuló engedélyezési terv alapján lehetséges. Az átalakítás során az épület tömegét, homlokzatát, anyaghasználatát, jellegzetes formai kialakítását, a falfelületek és a nyílászárók arányait megváltoztatni nem lehet. A homlokzati díszítőelemeket, tagozatok festett díszítések, korlátok, kapuk, egyéb értékeit meg kell őrizni.
- (7) A védett épületekről, építményekről az önkormányzat épületkatasztert vezet.

III. fejezet

Településképi szempontból meghatározó területek

6. A településképi szempontból meghatározó területek megállapítása

16.§

A településképi szempontból meghatározó terület: Jellegzetes, értékes hagyományt őrző építészeti arculatot, településkaraktert hordozó, vagy meghatározó település, vagy egy település ilyen jellemzőkkel bíró lehatárolható településrésze. A településképi szempontból meghatározó területek lehatárolását a Rendelet 1. mellékletének I./fejezete tartalmazza.

IV. fejezet

Településképi követelmények

7. Építmények anyaghasználatára vonatkozó általános építészeti követelmények

17.§

- (1) Az anyaghasználati követelmények a település egész területére vonatkoznak.
- (2) Lábazatképzés: nem jelenhet meg a lábazon fémfelület.
- (3) Falfelületek: nem alkalmazható fém homlokzatburkolat, eternit jellegű burkolat, mázas kerámia, csempe, függönyfalszerűen alkalmazott üveg és fémszerkezet.
- (4) Tetőfedés anyaga: nem alkalmazható fém tető-héjalás (kivételt képez a nem teljes felületen alkalmazott rézlemez, horgany, cink az egyes tetőrészeket kiegészítő fedésként), azbeszt tartalmú hullámpala, azbeszt tartalmú síkpala, műanyag síklemez.

8. A településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó területi és egyedi építészeti követelmények

A településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó területi építészeti követelmények

18.§

- (1) A területi építészeti követelmények a község történelmi településrészére, az 1. melléklet I/fejezetében lehatárolt területre vonatkoznak.
- (2) A történelmi településrészen a népi hagyományokat követő és jellemző féloldalas, oldalhatáron álló beépítési mód alkalmazható.
- (3) Jellemző szintszám: földszintes. A fő funkció építménye nem lehet alacsonyabb a mellékfunkció építményénél.
- (4) Kerti építmények, műtárgyak: Az elő- és oldalkertekbe kerti építmények nem helyezhetőek el, kivéve közmű csatlakozási műtárgyak.
- (5) A lakótelek utcai telekhatárainál kerítés az épülettel összhangban a lakóépület homlokzati megjelenését nem zavaró, áttört felületű és a parapet magasságtól nem magasabb formában építhető.

A településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

19.§

- (1) Lábazatképzésnél: kő, műkő vagy egyéb igényes természetes anyag használható fel. Falfelület képzésnél: vakolt, fehér vagy pasztellszínek (rikító, erős színek nem) alkalmazhatók. Falburkolat kialakítása: kő, műkő, mészhomok, téglá, tagolt plasztikus homlokzatképzés, a helyi hagyományos díszítő motívumok alkalmazásával, a helyi kultúra formakincseinek felhasználásával történhet.
- (2) Tömegformálás: A hagyományos népi építészeti kultúra szerinti nyílás- és falfelületi arány, valamint a homlokzat és a tető felépítmény arány kerüljön kialakításra. Oromfal falazottan jeleníthető meg.
- (3) Tetőszerkezet: A régióra is jellemző oromfalas nyeregtető, kontyolt nyeregtető. A tetőgerinc merőleges az úttengelyre, hajlított ház esetén utcával párhuzamos összetett.

Tetőhajlásszög: 35-42 fok. A tető anyaga: cserép, vagy pikkelyszerű égetett kerámia.
Színe: piros, barna, vagy szürke.

20.§

(1) A település közigazgatási területén találhatóak a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési körébe eső védett területek, településképi és országos jelentőségű kategóriák, országos jelentőségű védett természeti területek, Natura2000 területek, Ramsari területek, kiemelten kezelendő természeti értékek, természeti emlékek, ezért helyi védelem alá tartoznak.

(2) A Bükki Nemzeti Park 1209/1/2017. számú előzetes szakvéleményében felsorolt természetvédelmi érték kategóriái szerint, a község részben külterületi részén található, helyi védettségre javasolt értékeinek jegyzékét a rendelet **2. melléklete** tartalmazza.

(3) Az építési tevékenységgel érintett telken (közterületen, magánterületen) a zöldfelületek településképet befolyásoló növénytelepítését az alábbiak szerint lehet végezni:

a.) A fásításra, növénytelepítésre javasolt őshonos növények jegyzékében, lombos fafajok, tűlevelű fenyőfajok és lombos cserjék telepíthetők. **(3. melléklet)**

b.) A település közigazgatási határában található védett területen, a Natura2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet, a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV.23.) FVM rendelet, az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014. EU rendeletek betartása kötelező. **(4. melléklet)**

(4) A BAZ Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala BO-08D/ÉH/2512-4/2017.sz. levelében nyilatkozott, hogy Csernely község közigazgatási területén Örökségvédelemmel érintett ingatlanok védettsége az **5. mellékletben** megjelöltekre vonatkozik.

9. A helyi védelemben részesülő területekre és elemekre vonatkozó építészeti követelmények

A helyi védelemben részesülő területre vonatkozó *területi* építészeti követelmények.

21.§

(1) A község történelmi településrészén az örökölt építészeti hagyomány értékeit követő szemlélettel, az illeszkedési szabályoknak és a korszerű lakhatási igényeknek is megfelelő lakóépületek létesíthetők.

(2) A jól megválasztott lépték az új épület alapvető kérdése, a község központi részén „léptéken felüli” épület nem fogadható el.

(3) Az épületek tervezésekor a jó megjelenítéshez tartozó racionális homlokzatképzéssel a hagyományos léptékű, tömegű, forma és arányok megjelenítésével szükséges a jó arculatot megtalálni.

A helyi védelemben részesülő értékekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

22.§

(1) A község közterületein található egyedi értékek megőrzése, karbantartása, felújítása az önkormányzat feladata.

(2) A helyi értékek naprakész bemutatása, az évszakoknak megfelelő gondozása (hó eltakarítás, rendszeres kaszálás, tisztítás) az önkormányzat feladata.

10. Az egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

23.§

(1) A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság CM/27272-2/2017.számú előzetes szakvéleményében jelezte, hogy a „Digitális Nemzet Fejlesztési Program” második ütemében Észak-magyarországon is elkezdődhetnek a szükséges fejlesztések, melyet a PR-Telecom Zrt. tervez megvalósítani. A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére **alkalmas** terület, a Csernely község közigazgatási külterületén lévő **036/8 hrsz-ú** ingatlan lett kijelölve. Ezen a további fejlesztések is megvalósíthatók, megközelítési út és energia ellátási lehetőség biztosított.

(2) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére a község teljes belterülete **nem alkalmas**.

(3) A sajátos építményre, műtárgyra vonatkozó anyaghasználati követelmények: A község történelmi településrészén acélszerkezetű transzformátor ház, magas feszültségű villamoshálózati oszlopok nem helyezhetők el.

11. Reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

24.§

A reklámhordozókra vonatkozó rendelkezéseket lásd: 13/2017. (X.25.) önkormányzati rendeletben.

V. FEJEZET

Kötelező szakmai konzultáció

12. Rendelkezés a szakmai konzultációról

25.§

- (1) A kötelező szakmai konzultáció esetei: Az önkormányzat minden, a község arculatát érintő építési, homlokzat felújítási, tető átépítési, homlokzati hőszigetelés-színezés stb. esetben biztosít szakmai konzultációt, térítésmentesen.
- (2) A kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül megtartják a szakmai konzultációt, ezen belül a szakmai tájékoztatást.
- (3) A konzultáció az önkormányzati főépítész, vagy a Polgármester feladata.
- (4) A konzultáció felelőse az elhangzottokról emlékeztetőt készít, amelyben rögzíteni kell a felvett javaslatok lényegét, valamint a főépítész vagy a polgármester főbb nyilatkozatait.
- (5) Az emlékeztetőben rögzített nyilatkozatok kötik a települési önkormányzatot a településképi, véleményezési, bejelentési és a kötelezési eljárásban.

VI. FEJEZET

Településképi véleményezési eljárás

13. A véleményezési eljárással érintett építmények köre

26.§

A véleményezési eljárás esetei: A polgármester a község területén építési engedéllyel, illetve egyszerű bejelentéssel épülő tervezett építmény építésére, bővítésére, településképet érintő átalakítására irányuló építési, összevont, vagy fennmaradási engedélyezési eljárásokhoz, településképi véleményt ad.

14. A véleményezési eljárás részletes szabályai

- (1) Az egyszerű bejelentéssel építhető lakóépületekre a 155/2016. (VI.13.) Korm. rendelet (300 m² alatti és feletti) vonatkozik.
- (2) Bejelentés nélkül építhető építményekre (ha a településképet befolyásoló építményt terveznek) terjednek ki.
- (3) A véleményezési eljárás lefolytatásához a kérelmező (építtető) kérelmét papír alapon nyújtja be és a véleményezendő műszaki dokumentációt feltölti a hatósági eljáráshoz biztosított elektronikus tárhelyre, amelyhez a polgármesternek hozzáférést biztosít.
- (4) A véleményezési eljárás során vizsgálni kell: a településképi követelményeknek való megfelelést (a környezetbe illeszkedés, a beépítés, vagy az építészeti jellegzetesség és látvány, a helyi jelleg védelme), településképbbe való illeszkedését, a helyi építészeti érték védelmének érvényre juttatását.
- (5) A polgármester a szakmai megalapozottság érdekében beszerzi a főépítész szakmai véleményét.
- (6) A kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül érdemben határoz:
a./ feltétel meghatározásával, vagy a nélkül javasolja a tervezett építési tevékenységet,

b./ engedélyezésre nem javasolja a tervezett építési tevékenységet, ha a kérelem vagy melléklete nem felel meg a településképi követelményeknek.

(7) A polgármester a véleményét feltölti az elektronikus tárhelyre.

VII. FEJEZET

Településképi bejelentési eljárás

15. A bejelentési eljárással érintett építmények, reklámhordozók, rendeltetésváltások köre

27.§

A rendelkezés célja a település építészeti, városképi, illetve természetvédelmi értékeinek védelme és igényes alakítása érdekében az építésügyi **hatósági engedélyhez nem kötött** településképet érintő reklámok, reklámhordozók, cégek elhelyezésének szabályozása.

16. A bejelentési eljárás részletes szabályai

28.§

- (1) A településképi bejelentési eljárás az építtető, illetve építési tevékenységgel érintett telek, építmény, építményrész tulajdonosa (a továbbiak: bejelentő) kérésére indul a kormányrendeletben meghatározott mellékletek tartalmával.
- (2) A kérelmet az építési tevékenység megkezdése előtt 15 nappal kell benyújtani.
- (3) A településképi bejelentési eljárás során hiánypótlásra nincs lehetőség.
- (4) A polgármester a településképi bejelentési eljárást a kormányrendeletben meghatározottak szerint folytatja le.
- (5) A polgármester településképi bejelentési eljárásban hozott döntését a főépítész (ha nincs alkalmazásban, akkor a polgármester) készíti elő.
- (6) A bejelentés tudomásulvétele a kiadásától számított 1 évig érvényes.

VIII. FEJEZET

A településképi kötelezés, településképi bírság

17. Településképi kötelezési eljárás

29.§

- (1) A településképi követelmények érvényesülése érdekében a polgármester településképi kötelezést bocsáthat ki, amely az építmény, építményrész felújítására, átalakítására, vagy elbontására vonatkozhat.
- (2) A kötelezés kiterjedhet továbbá az eljárás során meghozott döntésben foglaltak megszegésére.
- (3) A településképi bejelentési döntést megelőzően megkezdett, az eljárás hatálya alá tartozó építési tevékenységre.
- (4) A településképi bejelentés elmulasztása esetén.

- (5) A településképi kötelezettség körébe tartozó, a településképet rontó reklámok, reklámberendezések, cégek megszüntetése, átalakítása, vagy elbontás elrendelése.

18. A településképi követelmények megszegésének jogkövetkezményei

30.§

- (1) A településképi kötelezési eljárás hivatalból indul, a főépítész, illetve a polgármester kezdeményezésére.
- (2) A polgármester a településképi kötelezési eljárást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény szabályai által meghatározottak szerint folytatja le.
- (3) A polgármester településképi kötelezési határozatát a főépítész készíti elő.
- (4) A településképi kötelezésről a polgármester önkormányzati hatósági döntést hoz határozat formájában.

19. A településképi bírság kiszabásának esetkörei és mértéke

31.§

- (1) A kiszabható bírság esetkörei:
- a.) A településképi rendelet és a településképi követelmények megszegése,
  - b.) A településképi eljárás kezdeményezése, elmulasztása,
  - c.) A bejelentésben, vagy döntésben meghatározottól eltérő tevékenység végzése,
  - d.) A településképi követelmények be nem tartása, döntés végre nem hajtása,
  - e.) A döntés részleges végrehajtása esetén.
- (2) A bírság kiszabásának minimális mértéke: 10.000.- Ft, maximális mértéke: 1.000.000.- Ft lehet.
- (3) A bírság meghatározásához szükséges mérlegelési szempontokat a KET, illetve az ÁKR szabályaival összhangban kell meghatározni.

20. A településképi bírság kiszabásának és behajtásának módja

32.§

- (1) A kiszabott településképi bírságot közvetlenül az önkormányzat erre a célra szolgáló bankszámlájára történő befizetéssel, a határozat jogerőre emelkedésének napjától számított 30 nap alatt kell teljesíteni.
- (2) A 30 napos befizetési határidő sikertelen elteltét követően a bírság adók módjára történő végrehajtási eljárással is kikényszeríthető.

IX. FEJEZET

21. A településképi követelmények alkalmazásának önkormányzati ösztönzése

33.§

- (1) A védett érték tulajdonosának kérésére a szokásos jó karbantartási feladatokon túlmenő, a védettséggel összefüggésben szükségessé váló, a tulajdonost terhelő munkálatok finanszírozásához az önkormányzat támogatást adhat.
- (2) A támogatás mértékét az önkormányzat Képviselő-testülete évente a költségvetésben határozza meg.
- (3) A támogatás ingatlanra eső mértékét – az önkormányzati költségvetés keretei között – az önkormányzat állapítja meg.

X. FEJEZET

Záró és átmeneti rendelkezések

22. Hatálybalépés

34.§

A rendelet 2018. .... napján lép hatályba, és rendelkezéseit az ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

Borsodi László
polgármester

Dr. Szűcs-Tardi Beáta
jegyző

1. melléklet a .../2017. (.....) önkormányzati rendelethez

A település helyi védelem alatt álló építészeti örökségeinek jegyzéke

I. fejezet

A helyi területi védelem alatt álló területek elnevezése és lehatárolása.

Történelmi településrész meghatározása (védett):

- Táncsics M. úti zsellér lakásoktól az 582 hrsz-tól, a Nagysoron keresztül a Kossuth út becsatlakozásáig, 383 hrsz-ig
- Kissor utca Dózsa Gy.úti becsatlakozásától 981 hrsz-tól – a Petőfi út 58 hrsz-ig.

Átalakuló, új településrész (nem védett):

1. Kossuth u. 383 hrsz-tól, - a 322 hrsz-ig,
2. Rákóczi u. végig,
3. Bányász utca végig,
4. Rózsa F.u. végig,
5. Petőfi u. 57 hrsz-tól végig,
6. Szabadság u. végig,
7. Dózsa Gy.u. 772 hrsz-tól – a 800 hrsz-ig,
8. Uszói út végig,
9. József A.u. végig,
10. Ady E. u. 576 hrsz-tól – 619 hrsz-ig,
11. Vörösmarty u. 654 hrsz-tól – a 619 hrsz-ig.

II. fejezet

A helyi egyedi védelem alatt álló épületek, építmények „elemek” jegyzéke:

1. Késő barokk stílusú Sturmán kastély 1790-es évekből, Táncsics u.578/2 hrsz.,
2. A kastélykert Magtár épülete, Táncsics u. 578/2 hrsz.,
3. Az őspark végében található emeletes istálló és gazdasági épület, Táncsics u.582 hrsz.,
4. A kastélykertben lévő gazdasági épület (volt istálló) Táncsics u. 579 hrsz.,
5. Nagysor u. 83.sz. 445 hrsz-ú ingatlanon, lopott tornácos falazott oszlopos lakóház,
6. Nagysor u. 31.sz. 527 hrsz-ú ingatlanon 1907-ben épült népi parasztház,
7. Nagysor u. 14.sz. 550 hrsz-ú ingatlanon egytraktusos, kétlakásos, téglapilléres lakóház,
8. Kissor u. 1020 hrsz-ú (iskolakert) Községi Könyvtár épülete,
9. Kissor u. 26.szám, 1024 hrsz-ú ingatlanon a jelenlegi Községháza épülete,
10. Petőfi u. 3.szám, 57 hrsz-ú ingatlanon 1897-ben terméskőből épült lakóház,
11. Kissor u. 981 hrsz-ú ingatlanon épült „Szatócs üzlet”,
12. Nagysor u. 49.szám, 511 hrsz- téglatornácos, módosabb gazdaház,
13. Nagysor u.65.szám, 73 hrsz egytraktusos, kontyolt nyeregtetős hódfarkú cserepesház.
14. Kissor u. 983 hrsz. Világháborúk áldozatainak Emlékműve,
15. Ady E.u. 577/2 hrsz. a Trianoni turulmadaras emlékmű,
16. Kissor u. 983 hrsz. Emlékpark fahíddal, hétvezér kopjafával és faragott padokkal.

2. melléklet a ..../2017. (.....) önkormányzati rendelethez

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 1209/1/2017.számú előzetes szakvéleménye alapján, a helyi védettségre javasolt természetvédelmi értékkategóriák jegyzéke

1. **Homokkő feltárás** az ózdi út menti bevágásban – Benne sok kagylóhéjjal és csigaházzal találkozhatunk, ill. a Miocén fauna hajdani életnyomaival.
2. **Kakarcsó fás legelő** a Lénáddarócra vezető út mentén – Lassan beerdősödő fás legelő, néhány idős csertölggyel. A legelő nagysága kb. 1 hektár, a meredek domboldalon található, a legelő állatok több lépcsőt kitapostak a felszínbe.
3. **Tufabánya** a Lénáddarócra vezető út mentén – Felhagyott riolittufa bánya, szépen faragott 6-10 m-es függőleges falakkal. A tufa Miocén korú, alsó illetve felső részében laza homokos, tufitos. Az itt fejtett kőből épült a csernelyi kastély, ill. sok csernelyi ház is.
4. **Magtár** az Ózd-Lénárdaróci út leágazásánál – Elhagyott kétszintes, sáttortetős, téglából épült magtár épület, 2005-ben állag megóvás történt, a tetőt javították, a nyílászárók hiányoznak, a vakolat erősen leromlott, mára már a tető egy része is összedőlt.
5. **Idős tölgy** az Ózd-Lénárdaróci út leágazásánál – Kora kb. 250 év a két főágra hajtó fa magassága kb. 15 m, lombkoronája szépen fejlett, átmérője 10 m. Az önkormányzat 1993-ban védetté nyilvánította, melyet az előtte lévő festett fémtábla tanúsít.
6. **Strumán kastély** a falu közepén . – Barokk stílusban épült, később copf stílusban felújítva. A kastély leromlott állapotú, de a szobákban még sok szép kandallót, cserépkályhát találhatunk. Az önkormányzat eladta, az új tulajdonos nem fizetett és nem található, a kastéllyal nem törődik.
7. **Régi boltépület** a falu közepén. – Régi épület, visszafogott, eklektikus-klasszicista vakolatdíszekkel. Kontyolt nyeregteteje eternit palával fedett, nyílászárói modernizálva, több helyen teljesen átalakítva.
8. **Világháborús emlékmű** a falu közparkjában található – Íves lépcsős alapzaton álló, felfelé lépcsősen keskenyedő, hasáb alakú oszlop, melyet két szárnyfal fog közre, három márványtáblával. Az oszlopon fém koszorúba foglalt kard dombormű, terméskőből épített, I. és II. világháborús emléktáblával. Mellette két terméskő alapzatú fém zászlórúd.
9. **Feszület** a falu központjában – Faragott kőkereszt, alumínium korpusszal.
10. **Park idős fákkal** a falu központjában – Gondozott füves park, dísz járókövel kirakott járdával, padokkal, emlékművel, idős fákkal, a fák fajtái: juhar, kőris, vadgesztenye, szomorúfűz.
11. **Feszület** a falu D-i felén a dombon a temetőben. – Műkő kereszt, alumínium korpusszal, alacsony kovácsoltvas kerítéssel.
12. **Templom** a temetőben. – Kis templom barokk és copf stílusban épült, a bejárat felett kettős ívű emeletes homlokzat. Mögötte kis harangtorony. A homlokzaton szoborfülke, benne faragott kőszobor. Tetejét profilos fémlemez borítja. A templom oltárképe Szent Lőrinc vértanúságát ábrázolja. A templom harangjait 2007-ben ellopták, az új harangokat 2010-ben szentelték fel.
13. **Piéta** szentek szobra a temetőben – Kőből faragott, festett piéta szobor kőlabazaton, felette ívelt bádogtetővel. Körülötte szép kovácsoltvas kerítés található.
14. **Síremlék-feszület** a temetőben – Kőből faragott feszület, öntöttvas korpusszal, a feszület egyben síremlék is.

3. melléklet a ..../2017. (.....) önkormányzati rendelethez

Fásításra, növénytelepítésre javasolt őshonos növények jegyzéke

Lombos fafajok

tudományos (latin) elnevezés	magyar elnevezés
<i>Acer campestre</i>	mezei juhar
<i>Acer platanoides</i>	korai juhar
<i>Acer pseudoplatanus</i>	hegyi juhar, jávorfa
<i>Acer tataricum</i>	tatár juhar, feketegyűrű juhar
<i>Alnus glutinosa</i> (allergén)	enyves éger, mézgás éger, berekfa
<i>Alnus incana</i>	hamvas éger
<i>Betula pendula</i> (allergén)	közönséges nyír, bibircses nyír
<i>Betula pubescens</i>	szőrös nyír, pelyhes nyír
<i>Carpinus betulus</i>	közönséges gyertyán
<i>Cerasus avium</i> (<i>Prunus avium</i>)	vadcseresznye, madárcseresznye
<i>Cerasus mahaleb</i> (<i>Prunus mahaleb</i>)	sarjmeggy, török meggy
<i>Fagus sylvatica</i>	közönséges bükk
<i>Fraxinus angustifolia</i> ssp. <i>pannonica</i>	magyar kőris
<i>Fraxinus excelsior</i>	magas kőris
<i>Fraxinus ornus</i>	virágos kőris, mannakőris
<i>Juglans regia</i>	közönséges dió
<i>Malus sylvestris</i>	vadalma
<i>Padus avium</i>	zelnicemeggy, májusfa
<i>Populus alba</i> *	fehér nyár, ezüst nyár
<i>Populus canescens</i> *	szürke nyár
<i>Populus nigra</i> *	fekete nyár, topolyafa, csomoros nyár
<i>Populus tremula</i>	rezgő nyár
<i>Pyrus pyraeaster</i>	vadkörte, vackor
<i>Quercus cerris</i>	csertölggy, cserfa
<i>Quercus petraea</i> (<i>Q. sessiliflora</i>)	kocsánytalan tölgy
<i>Quercus pubescens</i>	molyhos tölgy
<i>Quercus robur</i> (<i>Q. pedunculata</i>)	kocsányos tölgy, mocsártölgy
<i>Salix alba</i> (allergén)	fehér fűz, ezüst fűz
<i>Salix fragilis</i>	törékeny fűz, csörege fűz
<i>Sorbus aria</i>	lisztes berkenye
<i>Sorbus aucuparia</i>	madárberkenye
<i>Sorbus domestica</i>	házi berkenye, fojtóska
<i>Sorbus torminalis</i>	barkóca berkenye, barkócafa
<i>Tilia cordata</i> (<i>T. parviflora</i>)	kislevelű hárs
<i>Tilia platyphyllos</i> (<i>T. grandifolia</i>)	nagylevelű hárs
<i>Ulmus glabra</i> (<i>U. montana</i> , <i>U. scabra</i>)	hegyi szil
<i>Ulmus laevis</i>	vénic szil, lobogós szil, vénicfa
<i>Ulmus minor</i> (<i>Ulmus campestris</i>)	mezei szil, simalevelű mezei szil

3. melléklet a ...../2017. (.....) önkormányzati rendelethez

Tűlevelű fajok (fenyők)

tudományos (latin) név	magyar elnevezés
Juniperus communis	közönséges boróka, gyalogfenyő

Lombos cserjék

tudományos (latin) név	magyar elnevezés
Colutea arborescens	pukkanó dudafürt
Cornus mas	húsos som
Cornus sanguinea	veresgyűrű som
Crataegus laevigata (C. oxyacantha)	kétbibés galagonya
Crataegus monogyna	egybibés galagonya
Euonymus europaeus	csíkos kecskerágó
Euonymus verrucosus	bibircses kecskerágó
Frangula alnus (Rhamnus frangula)	kutyabenge
Hippophae rhamnoides	homoktövis
Lonicera xylosteum	ükörke lonc, ükörke
Prunus spinosa	kökény
Rhamnus catharticus	varjútövis (benge)
Ribes uva-crispa	-
Rosa canina	gyepűrózsa
Salix caprea	kecskefűz
Salix cinerea	rekettyefűz, hamvas fűz
Salix purpurea	csigolyafűz
Salix viminalis	kosárkötő fűz
Sambucus nigra	fekete bodza
Sambucus racemosa**	fürtös bodza
Spirea salicifolia	fűzlevelű gyöngyvessző
Staphylea pinnata	mogyorós hólyagfa
Viburnum lantana	ostorménfa
Viburnum opulus	kányabangita

* nem „szöszös”, hím egyedek telepítése javasolt csak

** 500 m felett javasolható a telepítése

Allergén növényfajok telepítése kizárólag külterületen, belterülettől és beépítésre szánt területtől nagy távolságra javasolható.

4. melléklet a ..../2017. (.....) önkormányzati rendelethez

1143/2014. EU rendelet **az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának** **és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről**

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprúcserje	Baccharis halimifolia
Kaliforniai tündérhínár	Cabomba caroliniana
Vízijácint	Eichhornia crassipes
Perzsa medvetalp	Heracleum persicum
Sosnowsky-medvetalp	Heracleum sosnowskyi
Hévízi gázló	Hydrocotyle ranunculoides
Fodros átokhínár	Lagarosiphon major
Nagyvirágú tóalma	Ludwigia grandiflora
Sárgavirágú tóalma	Ludwigia peploides
Sárga lápbuzogány	Lysichiton americanus
Közönséges süllőhínár	Myriophyllum aquaticum
Keserű hamisüröm	Parthenium hysterophorus
Ördögfarok keserűfű	Persicaria perfoliata
Kudzu nyílgyökér	Pueraria montana var. lobata

Várhatóan 2017-ben az alábbi fajokkal fog bővülni a lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
Vékonylevelű átokhínár	Elodea nuttallii
Bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
Felemáslevelű süllőhínár	Myriophyllum heterophyllum
Kaukázusi medvetalp	Heracleum mantegazzianum
Óriásrebarbara	Gunnera tinctoria
Tollborzfü	Pennisetum setaceum
	Alternanthera philoxeroides
	Microstegium vimineum

4. melléklet a ...../2017. (.....) önkormányzati rendelethez

269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	<i>Robinia pseudo-acacia</i>
amerikai kőris	<i>Fraxinus americana</i>
bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
fekete fenyő	<i>Pinus nigra</i>
erdei fenyő	<i>Pinus silvestris</i>
gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
kései meggy	<i>Prunus serotina</i>
zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	<i>Phytolacca americana</i>
japánkeserűfű fajok	<i>Fallopia spp.</i>
kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>
magas aranyvessző	<i>Solidago gigantea</i>
parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
süntök	<i>Echinocystis lobata</i>

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet a növényvédelmi tevékenységről

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), keserű csucsor (*Solanum dulcamara*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), aranka fajok (*Cuscuta spp.*).

I. melléklet: Az Európai Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós
nővényfajok (IAS) jegyzéke
(Hatályos 2017. augusztus 2-ától)

magyar név	tudományos név
aligátorfű (papagájfű, papagájlevél)	<i>Alternanthera philoxeroides</i>
karolinai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>
közönséges vízjácint	<i>Eichhornia crassipes</i>
cingár (aprólevelű) átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
nagy fodros-átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
nagyvirágú tóalma	<i>Ludwigia grandiflora</i>
sárga tóalma	<i>Ludwigia peploides</i>
strucetoll-süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
chilei óriáslapu (óriásrebarbara)	<i>Gunnera tinctoria</i>
kaukázusi medvetalp	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
perzsa medvetalp	<i>Heracleum persicum</i>
Szosznovszkij-medvetalp	<i>Heracleum sosnowskyi</i>
bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>
sárga lápbuzogány	<i>Lysichiton americanus</i>
japán gázlófű	<i>Microstegium vimineum</i>
keserű hamisűröm	<i>Parthenium hysterophorus</i>
rózsás tollborzfü	<i>Pennisetum setaceum</i>
ördögfarok-keserűfű	<i>Persicaria perfoliata (Polygonum perfoliatum)</i>
japán nyílgyökér (kudzu)	<i>Pueraria montana var. lobata (Pueraria lobata)</i>
borfa, tengerparti seprücserje	<i>Baccharis halimifolia</i>